

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VÉGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4

Egész évre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fl.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők. Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számítatnak.

A községi bíró évi jelentése.

I.

Petrozsény nagyközség ügyviteli szabályrendelete köteleességévé teszi a község első bírájának, mint a képviselőtestület elnökének, hogy minden év első rendes közgyűlésén az előző év fontosabb eseményeiről, a közigazgatás menetéről, szóval a község közérdekű jelentősebb mozzanatairól a képviselőtestületnek jelentést tegyen.

Ennek a feladatnak hivatásszeretetre valló buzgalommal, részrehajlatlan objektivitással s a község közéleti viszonyait tüzetesen megvilágító kimerítő jelentés előterjesztésével eleget tett községünk ambiciozus bírája, aki a 62 lapra terjedő s a holnapi közgyűlés eléterjesztendő kinyomatott jelentést tegnap küldte meg a képviselőtestület tagjainak.

Közérdekű voltánál fogva behatóan fogunk foglalkozni a jelentéssel, melynek ezuttal különösen Petrozsény rohamos haladását illusztráló részét ismertetjük az alábbiakban:

Az évi jelentésnek természeténél fogva fel kell ölelnie az előző esztendő fontosabb eseményeit, hogy hű tükrre legyen nemcsak a közigazgatás menetének, hanem a községi és közelet minden jelentősebb mozzanatának. Így fogva fel a reám háruló feladatot, a népmozgalmi adatok közérdekű ismertetését is kötelességemnek tartom.

Az elmúlt 1906. évben született Petrozsényben 384 gyermek és pedig: 210 fiú, 174 leány. Meghalt 140 férfi, 106 nő. A születések száma tehát 138-al mulja fölül az előfordult haláleseteket.

Örvendtes tényként konstatahatom, hogy a születések és halálozások közti arány évről-évre

szaporulatot tüntet fel, mire nézve a következő számadatok vetnek világot.

A legutóbbi; 1900. dec. 31-iki népszámlálás községünk lélekszámát 7765-ben tünteti föl. Eltekintve attól, hogy az éleztérás fogatosításakor a karácsonyi és újévi ünnepekre, rokoni alkalmi látogatásra az állandó lakosok közül is sokan távol voltak és így az időszertenti tartózkodási helyükön lettek fölvéve, a legutóbbi népszámlálásnál az a tévedés is előfordult, hogy a Deák-gyarmat egyik népes ucájának lakói egyáltalán nem lettek fölvéve és így az akkori lakosok számát is kevesebbnek jelzi a hivatalos statisztika. Mindazonáltal ezt fogadva el alapul, a szaporulat a következő:

1901-ben született	317	meghalt	213	+	104
1902-ben „	311	„	225	+	86
1903-ban „	366	„	232	+	154
1904-ben „	302	„	238	+	64
1905-ben „	363	„	246	+	117
1906-ban „	384	„	246	+	138

Hat év alatt össz. 2043 meghalt 1400 + 643

Ennyi volna a természetes szaporodás.

Ámde köztudomású tény, hogy az itt virágzó bányápar folyton fejlesztett üzeme, az ideözönló munkásokkal évről-évre emeli lakosaink számát.

Pontos adatok szerint a Salgótarjáni Köszénbánya részvénytársaság rendes munkásainak létszáma:

1906. évi december 31.-én	4178 volt;
1900. „ „ 31.-én	2720 „

A szaporulat tehát csupán férfiakban 1458 volt. A családtagokkal együtt e szaporulat minimálisan 3000-re tehető.

Ehhez hozzáadva a kimutatott természetes szaporodást . . . 643

a statisztikailag megállapított lélekszámot . . . 7765 időköz

A szaporulttal az 1906. év végével 11408-ra tehető.

Az elmúlt évet normális lefolyásának mondhatnók, ha a békés munka menetét egy sajnálatos esemény meg nem zavarta volna. Érttem az aug. 29.-én kitört es szeptember 13-ig tartott bányászsztrájkot, mely az egész ország figyelmét községünkre irányította.

Községünk lakossága ugyanis számottevő közgazdasági tevékenységet fejt ki, amennyiben jelenléte mérvben hozzájárul az ország szénszükségletének fedezéséhez. A Salgótarjáni Köszénbánya r.-i. petrozsényi bányagazgatósága az elmúlt évben közel tíz millió tonna szenet termelt. Sajnos, ezen hasznos nemzetgazdasági tevékenységet a lefolyt évben heteken át megakasztotta a munkások bérharca, amely katonai és csendőrségi karhatalom igénybevételét tette elkerülhetlenné. A köztevékenység minden ágazata a bányáparból nyeri itt azt az erőforrást, mely lakosainknak tiszteséges megélhetést biztosít és így a bérmozgalom hullámszáma minden foglalkozást érintett. Heteken át pangott itt a kereskedelem, a kisipar az áldatlan sztrájk következtében, melynek elfajulása, a kirendelt katonai karhatalom fegyveres beavatkozására is okot szolgáltatott. Hogy súlyos sebesülés nem történt, hogy emberélet áldozatul nem esett a megzavart rend helyreállítása érdekében, mellőzhetlenné vált erőlyesebb rendszabályok alkalmazásakor, az kiválóan Janza Vazul járási főszolgabíró tapintatos intézkedéseinek és a kirendelt katonai parancsnok erőlyel párosult higgadt és humánus eljárásának köszönhető.

„PETROZSÉNY ÉS VIDÉKE” TÁRCÁJA.

Ibolyák.

Irta: Karcasyné Szkalla Rózi.

Róbert! Ne várj reám holnap az iharosi nyaralódban, nem megyek el. És nem megyek se hétfőn, sem azután soha!

Soha?! Kurta kis szó s felette értéktelen. Üveggyöngy, amelyet összeroppantathatunk, nyugjel, amely után hosszú folytatás várható. Könnyelműen hajigáljuk a valómás deliriumában, kétkező mosolylyal fogadjuk a szakítás perében.

A te szótárádból vettem ezt az esküförmát Róbert, ezért ilyen pehelykönnyű, ingatag. De halld, mi készlet sulyokat akasztanom reá, hogy állandóságát biztosítsam.

Ha most mellettem állnál, aggódva vizsgálnád fakó arcomat, nem ideglázban írok-e? Az uramra gyanakodnál, aki valamelyes szokatlan figyelmével ellágyított, felrázta lelkiismeretemet. S talán sorra vennéd a barátaidat, gomdólnál Horváth Zsigára, Berkýre, a csinos Jacques hadnagyra, csak éppen ő: Bándyné nem jutna eszedbe.

Hogyan is gondolnál e perében ő reá! Elvégre már négy hónap óta ismered, látogatsz s habár sohasem beszéltünk róla, nekem tudnom kellett barátságokról. Miért törne ki belőlem éppen ma, éppen e pillanatban a féltékenység?

Egyébként uri felfogás szerint a féltékenység alacsony, polgári gerjedelem, amelyet ha felburjánzik bennünk, a józólés köpenye alá kell rejtelnünk. . . Nos, ezt a köpenyt már elnyittem, Róbert!

E baljóslatu kijelentés után nem bánom, hajtsd el levelem. A gyakorlott Ferenc az esti takarításnál majd becsusztatja íróasztalod balfőkjába, a lilaboritékot rekeszébe. És parancsodra se várva, megrendeli a hagyományos mellesokrot, — aranyfonállal megkötött pármái ibolyákat — amelyet te holnap, a szokott délutáni időben kiviszsz az iharosi villádba. Ott vársz reám, mint vártál eddig, a kis japáni szalon félhomályában, a lefüggönyözött ablakhoz tolt szőlygyében nyugodtan szivarozva. Olykor a redőt félrevonod s letekintsz az utra. Vagy az óralapot tartó porcellán gésára pillantasz kérdően, fejeseolválva, de vársz türelmesen. Közben egy kötet Tennyson-verset keressz elő, egy kedves, sokat forgatott bőrkötésű könyvet és olvasgatsz, el-el-mélázva, amíg, vallomásod szerint, a dallamos rímek a várakozás peréhez illő hangulatba nem ringatnak.

A hangulatkeltésnek szükségét voltaképpen csak most értem igazán. A szerelmes pástör csillagatlan ében, kopár szikladombon és szívhezszólóan furulyázik, amikor kedvesére gondol, a színpadi pástört, az érzelmek mimelőjét virágderőbe kell állítanunk, fejére villanyfényt kell szórunk, hogy könnyebben áthassa szerepe.

Emlékszel arra a művésznövevényre, aki ezelőtt öt évvel Matildék zsúrján a színpadi illúziók teljes mellőzésével, angol utcai öltözetben játszotta el Jnliát? Nemde visszásan hatott? A körülöttünk ülők halkan erkély, létra, holdvilág után sóhajtoztak, míg te akkor, mellém húzódva, csillogó szemmel sügde fülembé, hogy ninesen igazuk! Hangulatkeltésre elegendő néhány ibolyaszál is, ha csak Julia dobja le Romeónak.

Elértettem célzásodat. Pajkos mosolylyal megráztam fejem: a hajamba tűzött ibolyák mind, mind válladra

hullottak. . . Nemde Róbert, ennek emlékezetére hintett telistele légyottunkkor?

A nagyszemű pármái ibolyák csomostól hevertek szerte-szél el; ibolya-szőnyegen tapostunk. Zavaromban hol felszedegettém, hol széjjelszórtam az eltiprott fejceskéket. Végül lángvörös arccal, töled, magamtól megriadva a könnyváltványhoz menekültem s hogy lázas szavaidat elnémissam, egy kötet Tennyson-t adtam kezébe.

S te, engedelmes rabom, lábaimnál olvastál fel belőle felhevült, fátyolos hangon, emlékszel? „So sirect so sad the days, that are no more.” Így lett a miszerelmünk két jelvénye az ibolya s a Tennyson-elegiák.

Édes dalok! Illatos virágok! Boldog órák!

— Ej, hát van-e okom e panaszos kifakadásra? — kérded türelmetlenül. — Hiányzott-e azóta egyszer is ibolyacsokor a kisszalomból? Fukarkodtál-e az ölelésseddel? Volt-e oly szeszélyem, amelyet nem teljesítettél? Kacagtál, amikor mosolyogtam s az én kacagásomat csóközönnel nemítottad el.

Igazad van, barátom és mégis, mindez már csak forma, forma; a lényeg belőlük régen elsorvadt. Ahány-szor reám mosolyogsz, úgy tetszik, mintha Wells időgépe ragadt volna magával tova s te a jövőből intesz vissza felém barátságosan, de sértően jözanul.

Már régóta figyeltem, mint fakul mosolyod, mint lanyhul ölelésed, amikor először rebesgetni kezdtek Bándyné nevét a tieddel kapcsolatban.

Hogy írjam le azt az érzést, amely akkor napokig szorongatott? Nem estem sikoltozó ideggöresökbe, szilaj, bosszútforraló gyűlölet se lett urrá bennem. Tudatomat összezsugorította: kába csodálkozás. Mintha egy oduba buktam volna bele, nem láttam, nem halottam magam

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Községi közgyűlés.** Holnap, f. hó 13-án délután 3 órakor tartja Petrozsény nagyközség képviselőtestülete a folyó évben tavaszi rendes közgyűlését, melyen kiválóan fontos ügyekben fog határozni a képviselőtestület, ami egyébként kitűnik az alábbi tárgysorozatról: 1. A községi bíró, mint a képviselőtestületi közgyűlés elnökének jelentése az 1896. évről. 2. A telekkönyvi hatósággal felruházott petrozsényi kir. járásbíró felállítására érdekből már elvállalt községi hozzájárulás iránt a névszerinti szavazás megejtése. 3. A községi vízvezetési tervek és költségvetések fölötti határozat hozatala. 4. Az utca szabályozási tervek és költségvetések elfogadása iránt tett építészeti- és pénzügyi bizottsági javaslat. 5. Ugyanezen községi bizottságok együttes javaslatára a Malea-híd áthelyezése és a Kossuth Lajos utca szabályozása érdekében a Szokol Miklós és Pick Samu-féle házak kisajátítása iránti eljárásra vonatkozólag. 6. A Livázénnyel közös vásár- és hetipiac tartására nézve érkezett m. kir. kereskedelemügyi ministeri leirat s a községi elöljáróság újabb felterjesztés iránti javaslat. 7. Az elöljáróság javaslatára a Kossuth Lajos térből a kaszinó előtt elfoglalt terület használatának feltétele iránt. 8. A községi II-od bírói fizetés telemelése iránt hozott határozat fölött a névszerinti szavazás megejtése. 9. A csatornázási tervek és költségvetésre nézve névszerinti szavazás megejtése. 10. Bizottsági és elöljárósági javaslat a Kossuth Lajos tér parkosítása iránt. 11. Bizottsági és elöljárósági javaslat megfelelő utkaparó javadalmazás megállapítása s állandó utkaparó alkalmazása, valamint: 12. Az utcák öntözése céljából locsoló-kocsi beszerzése iránt. 13. Kozma Demeter községi rendőr javadalmazásának folyósítása iránti elöljárósági javaslat. 14. Kozák Lajos betegsége folytán egy irnok ideiglenes alkalmazásával felmerülő költség megszavazása iránti elöljárósági javaslat. 15. Dombora László nyug. körjegyző kérelme nyugdíjának a község által leendő pótlása és kinttartásának javaslatba hozatala iránt. 16. Külös Mária és Kálmán illetőségi ügye. 17. Több külföldi illetőségű Szt. Ferenc-rendi tanító nővér kérelme honosítás céljából a község kötelekebe való felvétel kiállításba helyezése iránt. 18. Egyéb, a közgyűlést 24 órával megelőzőleg írásban előterjesztendő, vagy bejelentendő ügyek.

— **Meghívás.** A „Hunyadvármegyei Általános tanítóegyesület” zsilijárásköré tavaszi rendes közgyűlést nem — mint tervezte volt — Lupényban, hanem Petrillán fogja megtartani június 6-án, az áll. el. iskola egyik tanítási termében. E járásköré gyűlésre a tagokat és a nevelésügy iránt érdeklődő közönséget szíves tisztelettel hívja meg Salló Károly, a jk. elnöke és Károlyi Lajos, a jk. jegyzője. A gyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv olvasás. 3. Gyakorlati tanítás megbeszélése. 4. Bakó Lajos társ. tanító

felolvasása. 5. Károlyi Lajos társ. tanító felolvasása. 6. Tisztújítás. 7. Kezeli ügyek. Indítványok. 8. A gyűlés bekezdése. Gyűlés előtt Popov Darinka áll. tanítónő a jelenlevők előtt gyakorlati tanítást fog tartani.

— **Kirándulás.** Szupán Vilmos kereskedelmi, akadémiai igazgató, a széles körben ismert tanításiügyi író, negyven növendékével megfogja látogatni a Zsilvölgyet, hogy a fiatal emberek az itt levő iparvállalatokat tanulmányozzák s a vidék szépségeiben gyönyörködjenek. Magyarország leendő kereskedői 24-én fognak Petrozsényba érkezni, honnan a bányák megtekintése után a Szurdok szorosba fognak kirándulni, esetleg lemennek Pajusig. Terve van véve, hogy a lupényi kokszkemenéket is fogják tanulmányozni, aztán pár napi itt időzés után visszafognak menni Budapestre.

— **A petrozsényi tavaszi országos vásár** holnap kezdődik. F. hó 13. és 14.-én lesz az állatvásár és 15-án kirakodó vásár.

— **Photoplastikum.** Kellner Lőrinc photoplastikumában a Kossuth Lajos téren naponként, vagy minden másodnap változó látványosságokban gyönyörködik Petrozsény közönsége. A kitűnő és a világ nevezetességeit, szemléltető fénykép felvételek jó világításban s eredeti nagyításban láthatók. Felhívjuk reá közönségünk figyelmét. A jövő héten láthatók lesznek: Vasárnap, hétfőn Amerika, kedden, szerdán Jeruzsalem és Egyiptom, csütörtök, péntek Svéd és Norvégia, szombat, vasárnap II.ik Lajos bajor király csodakastélyai.

— **Hűtlen tanonc bűnhődése.** Balázs István kolozsvári illetőségű 19 éves fényképész-tanoncot megbízta gazdája Joanovits János petrozsényi fényképész az üzleti számlák kézbesítésével s a teljesített fizetések felvételével. Történt ez máskor is, és a tanonc hűségeseen eljárat a megbízatásban s pontosan beszámolt a beszélt pénzekkel. F. hó 3-án Vulkánban 30—40 korona körüli összeget kapott több számlára. Hová tette a pénzt azt nem lehetett ezigdig megállapítani, de feltűnt, hogy sem este, sem másnap reggel nem tért haza. F. hó 4-én d. u. mérgert vett be Vulkánban. A nyomban megjelent dr. Gidró körorvos megállapította, hogy szublimált mérgezte meg magát. A gyorsan alkalmazott orvosi segély eszméletre térítette a magáról megfélekedezett ifjút, aki azonban beszélni s táplálékot magához venni nem tudott, mert a száját s torkát a méreg összegezte. Vasárnap délelőtt Petrozsénybe s innen délután vonattal a dévai közporkháza szállították, hol gondos ápolás, orvosi gyógykezelés s mesterséges táplálás dacára nem volt megmenthető. Hétfőn éjjel ágyából felkelt s az emeleti ablakon át a kórház kövezett udvarára akarta magát dobni, s ha az ápolónő a végső pillanatban észre nem veszi, megrögzött öngyilkossági szándékát végrehajtja. A teljesen árva fiút Joanovitsék úgy tekintették, mintha nem tanonc, hanem a családhoz tartozó lett volna s hogy magáról megfélekedve a rabizott nehány koronát hűtlenül kezelte, ezért nem volt oka komoly

következményektől félni s öngyilkosságban keresni menedéket. Ugy látszik rögeszméje volt az öngyilkosság. E hó 10-én d. e. meg is halt a dévai közporkházaiban.

— **Mezőgazdasági tanfolyam néptanítók számára.** A m. kir. földmívelésügyi minister a gazdasági ismétlőiskolák vezetésére hivatott néptanítók gazdasági kiképzése céljából folyó évi július hó 15-től bezárólag augusztus hó 10-ig az algyógyi, adai, bekéscsabai, breznóbányai, csákovári, csikszeredai, hódmezővásárhelyi, jászberényi, karcagi, keeskeméti, komáromi, lugosi, nagyszentmiklósi, rimaszombati, szentimrei, szilágysomlyói és szabadkai földmívelőiskolán 20—20, összesen 340 néptanító számára négyhetes mezőgazdasági tanfolyamot rendez. Ezen tanfolyamra felveendő minden egyes néptanító 100 (egyszáz) K általánosan részesül, melyből uti-költség, ellátás, szóval minden költség fedezendő. A tanfolyamokra tényleg alkalmazásban levő oly néptanítók vétetnek fel, kik mezőgazdasági tanfolyamon még nem vettek részt. A tanfolyamokra felvételt kívánó tanítók eziránt illetékes tanfelügyelőségnek tartoznak kellő időben jelentkezni.

— **Pályázat erdősítési jutalmakra.** A m. kir. földmívelésügyi minister az erdőtörvény (1879. évi XXXI. törvények) 165 §-ában körülírt kopár-, vizmosásos és futóhomokterületeken fogantatosított közzgazdasági jelentőséggel bíró erdősítések megjutalmazására folyó évben az alábbi jutalmakat tűzte ki az országos erdei alaplól, még pedig: két egyenként 1000 koronás nagy jutalmat, két egyenként 800 koronás nagy jutalmat, két egyenként 600 koronás nagy jutalmat, három egyenként 500 koronás elsőrendű elismerő jutalmat, három egyenként 400 koronás elsőrendű elismerő jutalmat, három egyenként 300 koronás elsőrendű elismerő jutalmat és három egyenként 200 koronás másodrendű elismerő jutalmat. Ezen jutalmakért az érdekelt birtokosok (bérlok) azon erdősítésekkel versenyezhetnek, amelyeket kopár-, vizmosásos vagy futóhomokterületeken (saját csemetéjükkel avagy az esetleg kért és kapott állami ingyen csemeték felhasználásával), állami pénzsegély igénybevétele nélkül a folyó évben (tavasszal vagy ősszel) fogantatosítottak. Megkívánatik azonban, hogy: nagy jutalomra versenyző erdősítések egy tagban legajább 25 kat. hold területűek, elsőrendű elismerő jutalmakra versenyző erdősítések egy vagy több tagban legalább 5 kat. hold területűek legyenek. A pályázó birtokos a versenyre bocsátott erdősítést az első munkálataktól kezdve a jutalom odaítélésének idejéig állandóan gondozni, a szükséges pótlásokat fogantatosítani s a létrejövő erdőt erdőként fentartani és kezelni tartozik. A pályázó birtokos a jutalomra csak akkor tarthatnak igényt, ha a versenyre bocsátott és a jutalomra érdemesnek ítélt erdősítés a jutalom odaítélésének idejében is birtokába lesz. A folyó év tavaszán teljesített erdősítéseket legkésőbb folyó évi július hó végéig, a folyó év őszén teljesített erdősítéseket pedig legkésőbb folyó évi december hó 25-ig kell a birtokosnak a közigazgatási erdészeti bizott-

körül semmit. Reggeltől estig a divánсарokba süppedve, zsidbadtan mormogtam:

— Lehetséges ez? Róbert elhagyott?

... Mily balgák vagyunk mi, szerelmes asszonyok! Az önvádat nem alathatja el közölünk még a legkönynyelműbb sem. Lelkülete, vagy mérséklete szerint ki-ki másban látja büntető pallosát.

Rettegünk, örökké rettegünk. Az egyik a férjtől, gyermekeitől, a másik a világtól, botránytól, mindannyiunk valamely sötét lepelbe burkolt rémtől, aki állandóan közelünkben van s akiről tudjuk, hogy egy napon reánk tör, letipor, összezuz. Ez a rettegésünk talán elviselhetetlen volna, ha nem derengne bennünk öntudatulul egy bohó, gyermekes hit, hogy abban az elkerülhetetlen véres órában karjába emel az, aki miatt porba hullottunk. De hogy ő hagyjon el! Ó váljék fátumunkká! Maga a tagadás, akihez szegődtünk, sujtson ránk az igazság pallosával! Ily bűnhődésre asszony, szerelmes asszony nem gondol soha.

Én sem gondoltam, Róbert. Láttam fejem fölött a koválygó vészmadarat, de nem ismertem benne hűtlenségre. Elszántan néztem szembontását. Tudtam, egy napon, a leszámolás napján, lecsap reám s nekem fizetnem kell, hanem addig én követelhetek. S én vakmerően követeltem.

— Iboylát nekem! A virágok ezrei közül csak ibolya kell, de ibolya egész erdejével! Minden szirmát minden levelét utamba hintsd oh sors! Iboyl a boldogságnak reám eső része; a részemért porbe szállok mindenekkell!

Valóban a tavasz ötször hullajtotta reám illatos

hírnökeit... a megörzött száraz levelekből koszorut köthetnek hűségű fejfájára.

Ne hidd, hogy mindig ily megadással fogadtam bűnhődésemet. Voltak elviselhetetlen, őrlítő perceim. Hány éjszakát virrasztottam át zokogva! Meggyűlöltem az embereket. Ellenséggemmé vált, aki kiejtette Bándyné nevét. Kacagó gunyt láttam barátóim szemeiben. Vajjon ily pillantásokban ül az erény diadalát a megláncolt bánat fölött? Mindamellott akjarmra mosolyt hazudva végigjártam a kálváriámat. Beszéljek a korbácsütésekről?

— Róbert ma Bándyné társaságában sétált, az esti korzón ujságotlakt itt, — Róbert ma Bándyné páholyában nézte végig az előadást, — beszéltek amott. — A szemem égett, a szívverésem megakadt és mintha nyakamra vetett hurkot téptem volna szét, menekültem a társaságukból ki, az iharosi nyaralóba, hozzád! — Nem igaz! Gonosz játék, rágalom a suttyogásuk; lidérenyomás a félelem, Róbert vár reám s szeret, reám vár! Engem szeret! S hogyha megül és csókkal zárja le pillámát, eloszlik rettegésem s kacagásba ful a sóhajom.

S te vártál reám, a selyemernyős lámpa enyhe felhomályában, az ibolyacsokor is ott kéklött előttem és én mégis dideregve, csalódottan távoztam. Hiányzott hangodból, öleléseidből az a mámorító forróság, amely talán még megnyugtató volt. Mellettem voltál, de a lelked másutt kalandozott.

Később már nem mentem el a hétfői találkozóinkra. Kerültelek, nehogy egy meggondolatlan kifakadásommal szétpattantsam azt az utolsó láncszemet, amely még hozzám fűzött. Már akkor szemtől-szembe állottam üldöző rémemmel, de küzdeni akartam ellene. Elmondjam miképp?

A gyötrelmes napok csendjében, álmatlan éjszakaímon szüntelen Bándyné silhuetteje rezgett lázas szemem előtt. Ágyam függőgöze közül izgató kérdőjelként villogott reám tekintete. Fantasztikusban dus haja egyszerű lángolt, mint a tizfolyó, másodsor gyászfátyolként omlott vállára. Nem ismerem Bándynét. Sohasem láttam. És nem merem soha tudakozódni utána. De tudtam létezéséről, egyre növekvő hatalmáról s e kínzóan szép vízióm előtt heves vágy támadt bennem, hogy megismerjem őt.

Milyen az az asszony, akiért elhagyott Róbert? Szilaj bachánsnő-e, vagy szende Margaréta? Látnom kell a szemét, a mosolyát, bele kell pillantanom a lelkébe.

A büszkeségem sokáig ellenem szegült, féltem haragodtól. egy babonás előérzet is tartóztatott... és mégis, ... ma délelőtt ott jártam Bándynénál.

Légy nyugodt! Nem tört ki asszonyháború! Semmi jelenet, számonkérés. Mi jótékony hölgyek gyanutlanul ismerkedhetünk. A gyűjtőívemet táskámba csuszátva, ma déli tizenkétórakor a Kársz-utcaiba hajtottam.

Érts meg Róbert, nem vagyok lelki flagelláns, nem éleszteti, lohasztani akartam fájdalomat. Azt hittem, ha megismerem, s összevetem előnyeit az enyémmel, talán újra feléled önbizalmam, küzdhetek, visszahódíthatlak. Igen, a visszahódítás irányát akartam kijelölni, módját, eszközeit megállapítani a vetélytársnőm közelében.

Bándyné boudoirja, ahova a fehérbóbítás komorra vezetett, egyszerű, izléses. Az urnó néhány percre megvároztatott, ezen idő alatt kényelmesen szemügyre vehettem a berendezését. Gyönyörű festmények. Értékes műtárgyak. Az egyik ablakmelyedésben egy kerek mo-

ságnál, vagy a kir. erdőfelügyelőségnek pályázatra bejelenteni. A pályázati kérvényben az erdőítés helyét (község, dűlő, helyrajzi szám), kiterjedését és az erdőítésre használt fafajokat pontosan meg kell jelölni.

— **Könyv közvetítő ügynökök ellen.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara közgyűlése f. é. április hó 23-án a következő határozatot hozta és ígatta jegyzőkönyvébe: Kimondja a kamarai közgyűlés, hogy a könyvkereskedés százados üzleti tradíciójával ellenkezőnek és feltétlenül elítélendőnek tartja a fővárosi könyvkiadó vállalatoknak abbéli eljárását, hogy a közvetítő vidéki kereskedők mellőzésével és ugyiszólván azoknak fejei felett a közönséggel közvetlen érintkezésbe lépnek és minden egyes nagyobb szabású irodalmi vállalkozás alkalmával a házali ügynököknek egész sáskahadával lépik el az országot és ekként legnagyobb mértékben károsítják a hazai irodalomnak lelkes és kipróbált apostolait, a vidéki könyvkereskedőket.

— **Szénégetés.** A szénégetés tavaly is leginkább Hunyad vármegye délkeleti erdeiben folyt, de az előző év termelésének emelkedésével szemben igen nagy visszaesést mutatott. A tűzifa árának rohamos emelkedése következtében ugyanis ma már azt a fát is eladják tűzifának, a melyet pár év előtt még szénítésre se tartottak elég jónak. Az erdők rohamos letarolása folytán a szénégetés felszorult a hegyek tetejé felé s a magas munkabérek is erősen befolyásolják a termelést. A kamarai székhelyre csakis Arad vármegyéből került faszén nehéz beszerzési viszonyok között; a hunyad vármegyei termelést a vajdahunyadi vasolvasztók költötték le szerződésileg. Év végén alig volt faszén kapható. Árát mmászánszint 5 korona 80 filléren jegyezték, de az ár csak papíron van, mert készletek nincsenek. (Az aradi kereskedelmi és iparkamara 1906. évről szóló jelentéséből).

Felelős szerkesztő: **Zádory Károly.**
Kiadótulajdonos: **Figuli Antal.**

Sz. 102—1907.

Pályázati hirdetés.

A nagyszebeni tanítóképzőintézet I-ső osztályába a következő 1907/8 tanévre felvételteliről folyamodhatnak 14 életévüket betöltött olyan lányok, kik a felső leány-népiskolát, a polgári- vagy felsőbb leányiskola, vagy leánygimnázium négy alsó osztályát sikerrel végezték. Felvételi vizsgálat nélkül, de pályázati kérvények alapján történik a felvétel.

A felvételi kérvényhez a következő okmányok csatolandók:

1. Keresztlevél.
2. Iskolai bizonyítvány a megelőző tanévről s az ideai első felévi értesítő. Az érvényi bizonyítvány június hó 30-án feltétlenül beküldendő.
3. Orvosi bizonyítvány a folyamodónak a tanítói pályára alkalmas voltáról.

zaikasztal valóságos műemkek. De figyelmem főképpen az asztalon heverésző könyvre irányult.

— Vajjon milyen olvasmány érdekli, szórakoztatja ezt az asszonyt?

Mohón nyultam a bársonyfedeles kötet után: Tennyson elégiai voltak. Felszisszentem. Idegesen forgattam az aranymetszésű lapokat, szemem előtt vadul hullámoztak a kékezerúzával megjelölt sorok, ugyanazok, amelyeket titkos jelentőséggel idéztünk egymásnak a társaságban, leveleinkben. Ami szerelmünk tolvajnyelv-tana volt Tennyson, együtt tanultuk künn, az iharosban. Gyötrelmes gondolatok raja szállott meg, riadtan védekeztem ellenük:

— Nem, nem! Ez merő véletlen. Róbert nem tud erről.

Hiszen ez árulás, szentségtörés lenne!

De nyílt az ajtó s egy bájos, gyermekarcú nő barátságos mosollyal sietett felém. Leányos természetéhez lenge rózsaszínű pongyola simult. A vállat szélesítő csipkefodor dudorosan futott össze keblén. A dudorok közt friss ibolyacsokor kéklett: pármái ibolyák. A kötése oly ismerős! Behunytt szemmel is lefeshettem volna: rezgő páfránynyal szegélyezett mellekor, a száráról lecsúszó aranyfonállal.

Az asztalra fogódtam, azt hittem az éjszakai lázálom ismétlődik. Talán még most is otthon vergődök párnámon, ez a szöke babafej agyrem, beteg idegeim káprázata s csak az önkínzó feltékenység lát ibolyát ott, a rózsaszínű csipkefelhő között.

Már nem tudom, mi tértített magamhoz, hogyan üdvözöltem, miről csevegtünk, társalgásunk alatt szemem teljesen odatapadt a csokorra.

A kérvényben kiteendő, hogy benlakó vagy bejáró akar-e lenni a növények. Bennlakási havidíj 36 korona (18 forint). A kérvényeket az intézeti igazgatósághoz június hó 15-ikéig kell benyújtani. A felvétel július hó első napjaiban lesz elintéztve, miről az érdekeltek azonnal értesítést nyernek.

A II. III. és IV. osztályba szintén vehetők fel új tanulók, ha kimaradás folytán hely üresedik.

A III. osztályba felvételűk olyanok is, akik kisdudóvónői oklevelet szereztek vagy a felsőbb leányiskola, esetleg a leánygimnázium hat osztályát végezték. Az ilyen tanulók az I. és II. évfolyam különbözeti tárgyaiból vizsgálatot tesznek.

A bennlakásról prospektust szívesen küld az igazgatóság.

Nagyszeben, 1907. május 2-án.

Dr. Bilinszky Lajos

képzőintézeti igazgató.

1326—907. sz. tkkvi.

Hirdetmény.

Alulírt tkvi hatóság közhírré teszi, hogy H.-Felső-Urikány község tkv erdő és legelő elkülönítési szabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. I. M. szabályrendelet értelmében átalakítottak és azzal egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi 29 t.-c. 1889. évi 33 és 1801. évi 16 t.-c.-ben tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendeli el, az 1892. évi 26 t.-c. szabályozott eljárás tkvi bejegyzésének helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítatik.

E célból az átalakítási előmunkálatok hitelesítésére helyszíni eljárás **H. Felső-Urikány** községben **1907. évi június hó 2-án** veszi kezdetét és következő napjain folytatottatni fog.

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazottjaik által jelenjenek meg és az új tkvi tervezetek ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi tkvkek végleges átalakításakor a téves bevezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, a kik a tkvben előforduló bejegyzésekre nözve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat megtűzessék.

3. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdoni jogot tartanak, de telekkönyvi bejegyzésre alkalmas okirataik nincsenek az átírásra az 1886. évi 29 t.-c. 15—18 §-ai és 1... évi 38. 6. cz. 5. 6. 7. 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa,

Róbert! Ha Nizza rózsakertjét szőrod Bándyné lábai elé, nem éreztem volna magam ilyen kifosztottnak!

Megsemmisülve ültem a csacsogó asszonyka mellett. Már nem láttam szükségét, hogy tanulmányozzam. Nem okozott fájdalmat a szépsége sem. Fásultan ismertem el előnyeit: ő a fiatalabb és hiszékenyebb.

Fagyos, de józanító lég csapta meg homlokom, amely éreztem, az ibolyaillattal árad felém.

A társalgás read terelődött és bámulat! Én közönyös udvariassággal hallgattam vetélytársnőm pergő ajkáról a te neved. Sőt mosolyogtam is naiv panaszain. Ej barátom, miért vagy ily erőszakos a gyöngédséggel?

Lásd, Bándyné megvallotta, az ő kedvence virága a pipacs és költeményeket nem szeret olvasni. Miért nem vársz, míg egy estélyen mellé kerülve, a maga virágját hullatja válladra s az iharosban a maga olvasmányát dobja feléd?

Miért? Mert a lényeges — ugy-e bár, az illat, a dal, a hangulatok, az illúzió! Voltaképpen mellékes, hogy kinek fogadtatására virágozod fel a japáni szalont, csak lelked teljék meg hangulatokkal, a nagyérzések ködképeivel, hogy bágyadt fényűknél elmerenghess möhön átélvezett ifjúságod emlékein.

Bucsuzom Róbert! A hütlenségéért nem vádolkak, a szerelemnek tudom, nincsen kötelező ereje. A kegyeletértéted, az józanított ki. Kezdj uj szerelmet, uj jegyben, de emeld oltarra az elmúltak jelvényeit! Ibolya ne kerüljön az iharosi szalomba! — És ne várd oda se holnap, se azután, soha többé —

Jolánt.

mert különben jogaikat nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

4. Mindazok a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, úgy szintén az ily bejegyzett jogok törlesztését kérelmezzék, illetve hogy a törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyeg mentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Hatszég, 1907. április 12-én.

Jovian,
kir. albíró.

Vendéglő megnyitás Szurdukban.

Van szerencsém úgy a Zsilvölgy nagyérdemű közönségének, valamint a mélyen tisztelt vidéki kirándulónak becses tudomására hozni, hogy a Szurduk-szoros torkolatánál lévő:

„Tulipán“ vendéglőt

vasárnap, 1907. évi május hó 12-én megnyitom. A zenét Balogh Károly petrozsényi első zenekara szolgáltatja.

A Zsilvölgy párját ritkító szépsége országszerte ismeretes, sőt a külföldi kirándulók is elragadtatással dicsérik s felkeresik.

Általános volt az ohajtás, hogy legyen ott alkalmas helyiség, ahol a kirándulók kellemetlen idő esetén fedél alá juthatnak s ételeket és italokat kaphatnak.

A közohajtásnak tettem eleget, midőn a „Tulipán“-hoz címzett vendéglőt az igényeknek megfelelően berendeztem s gondoskodom arról, hogy nagyrabecsült vendégeimnek mindenkor frisscsapolású s legjobb minőségű hordó sörrel, a termelőktől beszerzett tiszta jó borokkal, meleg és hideg étkekkel, továbbá frissítővel szolgálhassak.

Kényelmes, tiszta vendégszobák kaphatók, személynként 40 fillérért Petrozsényből társasokcsik közlekednek vasár- és ünnepnapokon kétóránként. Június hó 15-től a vonat esti 8 óra 33 perckor indult Petrozsénybe.

Pontos és jutányos kiszolgálásról kezeskedik s számos látogatást kér

KÁLLÓ JENŐ,
vendéglős.

VASUTI MENETREND.

1907. május 1-től.

Petrozsényből indul Piski felé:

éjjel 1201, reggel 715, d. e. 1036, d. u. 505
Piskire érkezik: reggel 425, d. e. 1035, d. u. 300, este 820.

Hátszegről indul:

d. o. 1111. Piskire érk. 1243

Piskiről indul Arad-Budapest felé:

d. u. 412, este 830 (Dévág, hová 844-kor érkezik), este 1027, reggel 508* 615, d. u. 105* s Budapestre érkezik: reggel 610*, délután 1225 110* este 720, este 955.

Piskiről indul Vajda-Hunyad felé:

reggel 620, d. e. 1135, d. u. 425, este 1032,

Vajda-Hunyadról Piski felé:

reggel 408, d. e. 938, d. u. 210, este 722.

Piskiről indul Tövis felé:

d. u. 314*. (Brassóig) este 915, 1015* reggel 600 d. e. 1056.

Petrozsényből indul Lupény felé:

reggel 526 d. e. 1026, d. u. 431, este 810.
Lupénybe érkezik reggel 623, d. e. 1157, d. u. 601, este 924.

Lupényből indul Petrozsény felé:

este 1033, reggel 540, d. e. 834, d. u. 301 s Petrozsénybe érkezik este 1144, reggel 650, d. e. 1019, d. u. 430. **Livazényből** vasár- és ünnepnapokon június 16-tól szept. 16-ig indul este 833, Petrozsénybe érkezik 900.

Piskiről indul Petrozsény felé:

reggel 610, d. e. 1125, d. u. 403, éjjel 1100
Petrozsénybe érkezik d. e. 1006, d. u. 358 este 752, reggel 440.

A *-gal jelöltek gyorsvonatok.

Ujdonság! Itt először! Ujdonság!

Alantírott tisztelettel jelenti a nagyérdemű közönségnek, hogy a nagy

PHOTOPLASTIKUM

ide érkezett érdekfeszítő remek látványosságokkal, melyeket Budapest fő- és székvárosban több éven át a legnagyobb megelégedés és elismerés mellett adtam elő.

Látványosságok: Szent-Pétervár, Moszkva, Schweic, Páris, Párisi-kiállítás, Rajnavidé, Róma, Konstantinápoly, Jeruzsálem és Egyptom, Dreyfusz-pör tárgyalása Rennesben, II-ik Lajos bajor király kastélya, Krisztus kinszenvedése és feltámadása. Az angol-búr háború, Amerika, Hamburg, Afrika, Norvégia, és Schwédország stb.

A photoplastikum mellett lévő villanypapír gyorsfényképészetre is felhívom a n. é. közönség b. figyelmét, ugyszintén a körhintára is, mely mind az én tulajdonomat képezik.

A nagyérdemű közönség tömeges látogatását kérve vagyok tisztelettel

Kellner L.

photoplastikum, gyorsfényképész és körhinta tulajdonos.

KERESTETIK

két jó szakértő felügyelő, aki mindenféle bányabeli munkával ismeretes legyen és jó várjár bizonyítvánnyal rendelkezzen, azonkívül kerestetik bármily sok munkás u. m. **vájárok, tömedékelők** bányabeli és külmunkálatokra megfelelő és jó fizetés mellett.

Munkába léphetnek bár melyik napon.

GYÖNGYÖSSY LAJOS

vállalkozó

az Urikány-Zsilvölgyi m. Községbánya-Társulatnál
LUPÉNY.

Gyórái borok.	
Kőbányai sör.	Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy vendéglőmben és éttermemben vendégeimnek a legmérsékeltebb áron u. m.: a legkitünőbb gyórái borokat, kőbányai sör és kitünő házi kosztot szolgállok ki. — Egyben havi bérlőket (abonenseket), a legolcsóbb feltételek mellett fogadok el. Célom ugyanis a rendkívül felszókent étkezési árakat a méltányosságig mérsékelni, ezért mindent elkövettem, hogy n. é. vendégeimet izléses jó ételek és italokkal a legmérsékeltebb árak mellett szolgáljam ki.
	Társas ebédeket, vacsorák elkészítését, kiszolgálását jutányosan vállalom el. Jó családból való vidéki fiu tanulónak tüzletemben felvétetik.
Számos látogatást kér.	
BÓZSA JÓZSEF, máv. vasúti vendéglős.	
Gyórái borok.	

„ADLER“ irógép azonnali teljesíthető látható írással.

Az eddigi összes irógépeket föltümlő „ADLER“ irógépek eladását Hunyadmegye részére, kizárólagosan GRUBER R. képviseli, kinek üzleti irodájában a mintagép megtekinthető.

Ára 550.—K. gyári ár!

≡ Bérmentve szállítva. ≡

Nagyon kényelmes fizetési feltételekkel.

TÖRÖK szerencséje ÖRÖK

Felülmúlhatatlan

az a szerencse, mely a bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt

30 millió koronánál több nyereményt fizetünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a

600.000

koronás főnyereményt

a legnagyobb

400.000

koronás főnyeremény.

továbbá 6 á 100.000, 3 á 90.000, 3 á 80.000, 3 á 70.000, 4 á 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 20-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000

sorsjegyre

62.500

pénznyeremény jut

és összesen 16 millió 457.000 korona

hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyere-mény esetleg

1.000.000 korona

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 á 200.000, 2 á 100.000, 2 á 90.000, 2 á 80.000, 2 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 3 á 40.000, 3 á 30.000, 6 á 25.000, 9 á 20.000, 13 á 15.000, 44 á 10.000 korona és még sok egyéb nyeremény.

A hét melyik napja bir önre nézve különös jelentőséggel? Rendeljen nálunk oly sorsjegyszámot, mely azon nap mellé van jegyezve, amelyen különös eseményeknek volt részese.

Vasárnap	Hétfő	Kedd	Szerda
12314	53093	123027	123028
Csütörtök	Pentek	Szombat	
12411	55348	60015	

Az I. osztályu sorsjegyek térszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt —.75, vagy K. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy 3 K.

$\frac{1}{2}$ „ „ „ 3.—, „ „ 6.—; $\frac{1}{1}$ „ „ „ 6.— „ 12 K.

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 23-ig,

hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfognak és az első osztály huzása már f. é. május 23-án és 25-én lesz

TÖRÖK A. és T^{SA}

— Sürgőncim —
Törökek Budapest.

Bankház R.-T. Budapesten.

— Sürgőncim —
Törökek Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Szervita-tér 3a.
saját palotánkban.

I. fiók: Váci-körút 4a.

II. fiók: Teréz-körút 46a.

III. fiók: Múzeum-körút 11a.